

Strategic Planning of Internationalization in the Legal Infrastructure of Iranian Universities: Aligning Faculty Promotion Regulations with Global Standards

Azra Ghandeharion, ghandeharion@um.ac.ir

Associate Professor of English Literature and Cultural Studies, Ferdowsi University of Mashhad
In *A Guidebook to Internationalizing Iranian Universities* (Pages: 96-132)

Abstract: The internationalization of Iranian universities, as outlined in the country's 20-year vision, is paramount given the nation's pursuit of economic self-sufficiency. To achieve this goal, universities must reform their internal regulations to align with global best practices. This article focuses on the critical role of faculty promotion regulations in realizing the internationalization objectives of Iranian universities. By analyzing key documents such as the development program of the Islamic Republic of Iran, the ERASMUS+ program, and the strategic documents of Tehran, Sharif, and Ferdowsi Universities, this study proposes strategic recommendations to align faculty promotion regulations with internationalization goals. The proposed amendments consider the specific needs and resources of Iranian universities, aiming to create a conducive environment for both domestic and international faculty members. The article emphasizes the importance of clear and transparent regulations in motivating faculty members and fostering a culture of excellence. By aligning faculty promotion criteria with international standards, Iranian universities can attract top talent, enhance research collaborations, and contribute to the global knowledge economy.

Keywords: internationalization, faculty promotion regulations, strategic planning, higher education, Iran

سرشناسه : تیشه یار، ماندانا، ۱۳۵۴ -، گردآورنده

Tishehyar, Mandana, ۱۹۷۵-

عنوان و نام پدیدآور : کتاب راهنمای بین‌المللی‌سازی همکاری‌های دانشگاهی / گردآوری و تدوین ماندانا تیشه‌یار و رسول فیروزی ؛ پدیدآورندگان استادان، مدیران و کارشناسان دفاتر بین‌الملل در دانشگاه‌های علامه طباطبایی... [و دیگران] ؛ با همکاری مدیران و کارشناسان بین‌الملل در دانشگاه‌های آلیکانه اسپانیا، اف. اج. یوانیم اتریش و گلاسکو کلدونین اسکاتلند ؛ با پشتیبانی برنامه اراسموس پلاس کمیسیون اروپا.

مشخصات نشر : کرج: فروغ سپهر، ۱۴۰۲.

مشخصات ظاهری : ۶۰۰ ص.؛ جدول، نمودار؛ ۵/۲۱×۵/۱۴ س.م.

شابک : ۹۷۸-۶۲۲-۵۹۶۱-۱۶-۶

وضعیت فهرست نویسی: فیپا

یادداشت : پدیدآورندگان استادان، مدیران و کارشناسان دفاتر بین‌الملل در دانشگاه‌های علامه طباطبایی، فردوسی مشهد، سیستان و بلوچستان، شیراز، شهید چمران اهواز و کردستان.

موضوع : آموزش عالی -- ایران -- همکاری‌های بین‌المللی

Education, Higher -- Iran-- International cooperation

آموزش و پرورش بین‌المللی -- ایران

International education -- Iran

شناسه افزوده : فیروزی، رسول، ۱۳۶۵ -، گردآورنده - شناسه افزوده: Firouzi, Rasoul

شناسه افزوده : برنامه اراسموس پلاس - شناسه افزوده : Erasmus+ (Program)

شناسه افزوده : دانشگاه علامه طباطبایی - شناسه افزوده : Allame Tabatabaee University

رده بندی کنگره : ۱۱۶۰۹۵۵/۳۷۰ : ی.یوید ی.دنبه‌دهر LC۱۰۹۰

شماره کتابشناسی ملی : ۹۳۳۵۶۵۲

اطلاعات رکورد کتابشناسی : فیپا

کتاب راهنمای بین‌المللی‌سازی همکاری‌های دانشگاهی

گردآوری و تدوین: ماندانا تیشه‌یار و رسول فیروزی

شابک الکترونیکی: ۹۷۸-۶۲۲-۵۹۶۱-۱۴-۲

شابک مکتوب: ۹۷۸ - ۶۲۲ - ۵۹۶۱ - ۱۶ - ۶

تیراژ: ۵۰۰ / قیمت: ۱۵۰۰۰۰ تومان

انتشارات فروغ سپهر / چاپخانه آوای آرامش

چاپ اول: ۱۴۰۲ / صفحه‌آرا و طراح جلد: رامش نورانی آتشیگاه

برنامه‌ریزی راهبردی بین‌المللی‌سازی در زیرساخت‌های قانونی دانشگاه‌های ایران: آیا آیین نامه ارتقای مرتبه اعضا هیات علمی در راستای بین‌المللی‌سازی است؟

عذرا فندهاریون^۱

مقدمه

به دلیل کاهش قیمت نفت و کمبود بودجه‌های دولت، دانشگاه‌های دولتی همچون بخش خصوصی باید در کسب درآمد کوشا باشند. یکی از راه‌های کسب درآمد، بین‌المللی‌سازی دانشگاه‌های ایران، بالاخص سیستم تحصیلات تکمیلی است. بنابراین، بین‌المللی‌شدن دانشگاه‌های ایران و سیستم تحصیلات تکمیلی نه تنها یک نیاز، بلکه یک ضرورت است. برای دستیابی به این مهم، فراهم آوردن بستر مناسب نخستین و مهم‌ترین گام است. طبق سند راهبردی دانشگاه‌های مادر (۹۹-۱۳۹۰)، تا سال ۱۳۹۹، رتبه این دانشگاه‌ها باید در میان ۱۰ دانشگاه برتر جهان اسلام و ۵۰۰ دانشگاه برتر جهان، قرار گیرد. با توجه به نقش اعضا هیات علمی در رسیدن به این چشم‌انداز، یکی از بهترین راه‌ها برای بین‌المللی‌سازی، بازنگری آیین نامه ارتقای اعضا هیات علمی است که از تاریخ ۱/۱۲/۹۴ لازم‌الاجرا می‌باشد. مقاله حاضر با مطالعه دقیق اسنادی که در زیر

راهنمای بین‌المللی‌سازی همکاری‌های دانشگاهی ♦ ۹۷

نامبرده می‌شود، تفسیری عملیاتی از هدف بین‌المللی‌سازی دانشگاه را ارائه می‌دهد.

۱- جدیدترین آیین‌نامه ارتقای مرتبه اعضا هیت علمی شماره ۱۱/۱۰۸۴۹۰، مورخ ۹۴/۶/۱۵

۲- برنامه بین‌المللی‌سازی جهانی تحصیلات تکمیلی در ایران +ERASMUS، با همکاری دانشگاه آلیکانته اسپانیا، اف‌اچ یونیورسیتی، گلاسکو اسکاتلند و شرکت ۶ دانشگاه بزرگ ایران

۳- سند راهبردی دانشگاه فردوسی مشهد، دانشگاه تهران و دانشگاه صنعتی شریف (۹۹-۱۳۹۰)

۴- قانون برنامه پنج‌ساله ششم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران (۱۳۹۶-۱۴۰۰)

۵- سند نقشه جامع علمی کشور (۱۳۸۹/۱۰/۱۴)

پیشنهاد تبصره جدید، تفسیر و بازنگری آیین‌نامه ارتقا با توجه به اهداف کلان سند راهبردی دانشگاه‌های ایران و حدود اعلامی قانون توسعه، قطعاً گام بزرگی در راستای پیشبرد سیاست‌های کلان دانشگاه‌ها خواهد بود. از آنجایی که تبیین یا تفسیر قوانین در خلا آموزشی، علمی و فرهنگی امکان‌پذیر نیست، این مقاله کوشش کرده نقشه راه برای حرکتی سریع را با شیوه‌هایی کاربردی و واقع‌بینانه، ترسیم نماید. این نقشه بر اساس توانایی‌های بالقوه و بالفعل دانشگاه‌های ایران و اعضا هیت علمی می‌باشد. تفسیر مواد و تبصره‌های جدید به صورت دقیق، شفاف و اجرایی مطرح شده‌اند. تاکید پیشنهاد زیر بر ابعاد الف- آموزشی

(بند ۲: جدول ۱-۲)، ب- فعالیت‌های پژوهشی-فناوری (بند ۳: جدول ۳-۸) و پ- فعالیت‌های علمی-اجرایی (بند ۴: جدول ۹-۱۱) از آیین‌نامه ارتقای مرتبه اعضا هیات علمی می‌باشد که در مقیاسی بزرگتر در سند راهبردی و برنامه توسعه نیز به آنها ارجاع داده شده است.

روش تحقیق و پیشینه پژوهش

با ارائه تبصره جدید یا تفسیر عملیاتی، این مقاله کوشش در بازنگری و بهینه‌سازی آیین‌نامه ارتقای مرتبه اعضا هیات علمی در راستای سیاست‌های بین‌المللی شدن دانشگاه‌های ایران را دارد. روش تحقیق، مطالعه توصیفی-تطبیقی آیین‌نامه ارتقای مرتبه اعضا هیات علمی و اسناد بالادستی است. این اسناد عبارتند از: سند راهبردی دانشگاه‌های مادر (۹۹-۱۳۹۰، پیوست ۲)، برنامه بین‌المللی‌سازی جهانی تحصیلات تکمیلی در ایران + ERASMUS، قانون برنامه پنج‌ساله ششم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران (پیوست ۱) و سند نقشه جامع علمی کشور (پیوست ۲). در قانون برنامه پنج‌ساله ششم، تمرکز بین‌المللی‌سازی در بخش ۴، محیط کسب و کار (ماده ۲۲، بند «الف»)، بخش ۱۲، آموزش عمومی، آموزش عالی و علم و فناوری (ماده ۶۴ بند «چ» و «د»؛ ماده ۶۶، جداول ۱۱-۱۳) و بخش ۱۷، فرهنگ، هنر و ورزش (ماده ۹۲، بند «ج»). در سند نقشه جامع علمی کشور، بعد بین‌المللی در راهبرد کلان ۹ مشهود است که قوانین را پیرامون تعامل فعال و اثرگذار در حوزه علم و فناوری با کشورهای دیگر به ویژه کشورهای منطقه و جهان اسلام،

در دو بخش راهبردهای ملی و اقدامات ملی تقسیم می‌کند. این پژوهش بدون در نظر گرفتن متغیرهایی چون موقعیت، وضعیت و سن اعضا هیات علمی و با تاکید صرف بر آیین نامه‌ها، قوانین و اطلاعات معتبر موجود، نگارش شده است. با عنایت به اسناد بالادستی، قابلیت‌های بین‌المللی شدن دانشگاه‌های مادر، مورد بحث و بررسی قرار گرفته است. این قابلیت‌ها که شامل همه گرایش‌ها و رشته‌های دانشگاه می‌شود، در قالب رفتار آموزشی، پژوهشی و اجرایی اعضا هیات علمی، توصیف و تشریح شده است. مطالعات پیشین بر شاخص‌های خدمات اجرایی در آیین نامه ارتقا (۲۰۱۳: توتونچی و دیگران، صص ۲۰-۳۰) یا تبدیل وضعیت کارشناسان به اعضا هیات علمی (۲۰۱۴: کاظمی) تاکید دارد. با توجه به این که مطالعاتی مختص دانشگاه‌های مادر انجام نگرفته است، انجام چنین پژوهشی ضرورت دارد. شایان گفتن است که این پژوهش برای دانشگاه‌های دیگر کشور هم که بین‌المللی شدن را در راستای کار خود دارد، قابل استناد است.

به طور کلی، در این پژوهش تاکید بر برن‌دسازی و بین‌المللی شدن دانشگاه‌های ایران در مقیاس جهانی به دلیل اهمیت روز افزون کشور ایران در ابعاد سیاسی، مذهبی، هنری و ادبی می‌باشد. برای نمونه، دانشگاه‌های مشهد و قم نه تنها مکان مناسبی برای جذب گردشگران مذهبی هستند، بلکه جاذبه‌های زیادی برای شیعیان علاقه مند به تحصیل دارند. بنابراین همجواری با حرم مطهر امام رضا (ع) و حضرت معصومه (س) وجود یکی از مراکز مهم مطالعات شیعی، معماری منحصر به فرد حرم، از استعدادهای بالقوه دانشگاه فردوسی مشهد و دانشگاه

قم می‌باشند. علاوه بر جذب شیعیان فرهیخته متقاضی برای فرصت مطالعاتی کوتاه در ایران، جاذبه‌های فرهنگی نیز تاثیر بسزایی دارد. برای نمونه، دانشگاه شیراز و دانشگاه فردوسی مشهد که خاستگاه بزرگانی چون حافظ، سعدی، فردوسی، عطار، خیام و مولوی هستند، از دیگر استعدادهای بالقوه این دانشگاه‌ها می‌باشند. به نقل از خبرگزاری ایسنا در مصاحبه با ریاست دانشگاه فردوسی مشهد، این دانشگاه پذیرای بیشترین دانشجوی خارجی در کشور است که در حدود ۱۳۰۰ دانشجو از ۱۸ کشور جهان می‌باشد (دوشنبه ۲۶ مرداد ۱۳۹۴). شایان گفتن است که دانشگاه فردوسی مشهد به همراه دانشگاه تهران مشترکاً به مقام نخست در بعد بین‌المللی دست یافتند. از سوی دیگر، زیرساخت‌های قانونی این مهم در سند راهبردی دانشگاه‌های مادر (۹۹-۱۳۹۰) هم مورد توجه قرار گرفته است. بین‌المللی شدن هم باعث استقلال مالی دانشگاه و عدم وابستگی به آورده‌های نفتی می‌شود و هم به اعتلای علمی دانشگاه کمک می‌کند زیرا یکی از عوامل تاثیرگذار در رتبه بندی جهانی، پذیرش دانشجوی خارجی می‌باشد. بین‌المللی شدن دانشگاه در قالب ۲ هدف از ۱۱ هدف کلان این سند می‌گنجد: بند ۷ و ۸ (پیوست ۳). البته راهبردهای کلان، راهبردهای عملیاتی و برنامه های عملیاتی که در راستای سیاست بین‌المللی شدن هستند، معمولاً تلفیقی از اهداف کلان هستند (پیوست ۳): تلفیق راهبردهای ۱، ۲، ۳ و ۸. در ردیف‌های ۶۵-۶۲؛ تلفیق راهبردهای ۱، ۲، ۳ و ۵ در ردیف‌های ۶۸-۶۹؛ تلفیق راهبردهای ۲ و ۸ در ردیف‌های ۷۹-۷۰؛ تلفیق راهبردهای ۲ و ۱ در ردیف‌های ۸۶-۹۲.

راهنمای بین‌المللی‌سازی همکاری‌های دانشگاهی ♦ ۱۰۱

در مقیاس ملی نیز، اسناد بالادستی به این امر توجه ویژه‌ای مبذول داشته‌اند. یکی از بخش‌های مهم قانون برنامه پنج ساله ششم توسعه (۱۴۰۰-۱۳۹۵) (پیوست ۱)، تهیه و تصویب «سند ملی توسعه روابط فرهنگی جمهوری اسلامی ایران در سطح بین‌الملل» است. به علاوه در سه رکن اصلی، یعنی، بخش «محیط کسب و کار»، «آموزش عمومی، آموزش عالی و علم و فناوری» و «فرهنگ، هنر و ورزش» راجع به زوایای گوناگون چشم انداز ۲۰ ساله در راستای بین‌المللی شدن سیستم دانشگاهی کشور، به تفصیل بحث شده است. با استناد به سند نقشه جامع علمی کشور، بعد بین‌المللی در راهبرد کلان، این سیاست‌ها با قوت پیگیری شده‌اند.

در مقیاس بین‌المللی، طرح شناساندن، اعتبارسنجی، تجهیز و فعال کردن بخش‌های گوناگون دانشگاه‌های ایران در قالب تبادل دانشجو و استاد و بورسیه در طرح ارasmus پلاس (Erasmus+) گنجانده شده است.

در بلندای افق بین‌المللی شدن دانشگاه‌های ایران، کلیه دستورالعمل‌های راهبردی وزارت علوم و اسناد بالادستی در دو بخش خلاصه می‌شوند:

- ۱- توسعه علوم فراسرزمینی از راه زبان‌های بین‌المللی
  - ۲- توسعه ارزش‌های اسلامی- ایرانی از راه آموزش زبان فارسی
- شایان گفتن است که برخی از دانشگاه‌های کشور با بنیان گذاشتن مراکز آموزش زبان فارسی به غیرفارسی‌زبانان به این مهم دست یافته‌اند. در این میان می‌توان از دانشگاه‌هایی مانند دانشگاه فردوسی، شهید بهشتی، امام خمینی، الزهراء، شیراز،

علامه طباطبائی، تبریز و اصفهان نام برد. اما در بخش (۱) هنوز استعدادهای بالقوه زیادی در همه دانشگاه‌های کشور هست که بالفعل نشده است.

بحث و بررسی

آیین نامه جدید ارتقای مرتبه اعضا هیات علمی مشتمل بر سه ماده است: (۱) فعالیت‌های فرهنگی - تربیتی - اجتماعی با ۹ بند، (۲) فعالیت‌های آموزشی با ۳ بند و ۶ تبصره، (۳) فعالیت‌های پژوهشی و فن آوری با ۱۲ بند و ۳۱ تبصره و (۴) فعالیت‌های علمی - اجرایی با ۱۳ بند. همان طوری که قبلاً ذکر شد، تاکید این مقاله بر ماده ۲، ۳ و ۴ است.

الف) ماده ۲: فعالیت‌های آموزشی

مجموعه‌ای از فعالیت‌های عضو می‌باشد که برای آموزش و تربیت دانشجویان، معطوف به حفظ و ارتقا کیفیت آموزش و انتقال مطلوب مفاهیم است.

*الف-۱) ماده ۲، بند ۱، تبصره اول: در قالب تبصره جدید

همسو با سیاست‌های بین‌المللی شدن دانشگاه‌های مادر، جذب صد درصدی دانشجویان خارجی و کوشش در رضایتمندی آنها از کیفیت تدریس، باید مدنظر قرار بگیرد. پیشنهاد می‌شود تبصره‌ای جدید با مضمون افزایش ضریب امتیاز اضافه گردد تا هم دانشگاه و هم استادان تمایل بیشتری به جذب دانشجویان خارجی داشته باشند تا نهایتاً وابستگی دانشگاه به بودجه دولت کم شود.

راهنمای بین‌المللی‌سازی همکاری‌های دانشگاهی ♦ ۱۰۳

***ماده ۲، بند ۱، تبصره ۱: ارزیابی‌ها توسط دانشجویان خارجی برای نتایج ۱۸-۲۰، سقف امتیاز با ضریب ۱/۵ برابر.

(جدول ۱)

بند	موضوع	حداکثر امتیاز در واحد کار یا ترم	حداکثر امتیاز در هر موضوع	حداقل امتیاز در هر دوره ارتقا
۱	تبصره- امتیازات قابل اعطا برحسب طیف امتیازات اخذ شده از نتایج ارزیابی به صورت زیر خواهد بود: - ۰ تا ۴/۹۹ برای نتایج ارزیابی مابین ۱۴ تا ۱۸/۹۹ - ۶ امتیاز برای نتایج مابین ۱۹ تا ۱۹/۵ - ۸ امتیاز برای نتایج ارزیابی مابین ۱۹/۵ تا ۲۰			استادداری، دانشیاری و استادی به ترتیب ۱۶،۱۵،۱۴

***الف-۲) ماده ۲، بند ۲، تبصره ۴: در قالب تفسیر و تبصره جدید

تاکید بر این تبصره و اختصاص سقف امتیاز برای ایجاد انگیزه اعضای هیات علمی برای سفر به کشورهای خارجی یا برگزاری دوره‌های مشترک که رابطه مستقیمی با استقلال مالی دانشگاه‌ها دارد. لازم به گفتن است که کشورهای همسایه مانند افغانستان، تاجیکستان، پاکستان، ترکیه و به ویژه عراق هم اکنون علاقه مند به برگزاری این دوره‌ها در دانشگاه فردوسی می‌باشند. همچنین با

۱۰۴ ♦ راهنمای بین‌المللی‌سازی همکاری‌های دانشگاهی

اجرای پروژه ERASMUS+ دانشجویان و استادان بسیاری از کشورهای غربی علاقه مند به یادگیری زبان فارسی هستند که باید از همین اکنون بستر مناسبی برای همکاری‌های بین‌المللی علمی فراهم شود. بخش الف، هم‌راستا با قانون برنامه پنج ساله ششم در محیط کسب و کار (ماده ۲۲، بند « الف »)، و بخش آموزش عمومی، آموزش عالی و علم و فناوری (جدول ۱۱-۱۳) می‌باشد.

***ماده ۲، بند ۲، تبصره ۵: نگارش طرح درس و ارایه دروس به زبان بین‌المللی

تا ۱/۲ برابر

(جدول ۲)

بند	موضوع	حداکثر امتیاز در واحد کار یا ترم	حداکثر امتیاز در هر موضوع	حداقل امتیاز در هر دوره ارتقا
۲	تبصره ۴- تدریس در دوره‌های مشترک بین‌المللی، شعب دانشگاه در خارج از کشور و یا دانشگاه‌های خارج از کشور با مجوز موسسه تا ۱/۲ برابر		۳۰	۱۲

(ب) ماده ۳: فعالیتهای پژوهشی - فناوری

مجموعه‌ای از فعالیتهای هیأت علمی می‌باشد که ضمن هدفمند بودن، قابلیت کشف و توسعه حقایق با ایجاد توانایی پیاده‌سازی و به کارگیری یافته‌های علمی را داشته و در جهت رفع نیاز جامعه و یا توسعه مرزهای دانش و بسط فناوری‌های برخوردار از اولویت در کشور باشد.

*ب-۱) ماده ۳، بند ۱، تبصره ۱۲: در قالب بازبینی

(جدول ۳)

بند	موضوع	حداکثر امتیاز در واحد کار یا ترم	حداکثر امتیاز در هر موضوع	حداقل امتیاز در هر دوره
۱	مقاله علمی- پژوهشی منتشر شده در مجلات علمی و پژوهشی معتبر داخلی و خارجی (ISC,...) تبصره ۱۲- چاپ حداقل دو مقاله به زبان فارسی حداقل یک مقاله به یکی از زبان‌های خارجی رایج در هر مرتبه ارتقاء الزامی است.	تا ۷		دانشیاری ۲۵ استادی ۲۰

افزایش شمار مقالات به زبان‌های خارجی به ویژه زبان بین‌المللی، تخصیص امتیاز بیشتر برای مقالاتی که به زبان خارجی، به ویژه زبان بین‌المللی نگارش شده‌اند نقش مهمی در بین‌المللی‌سازی دانشگاه‌های ایران و جهانی شدن تولیدات علمی ایران دارد. این ماده هم‌راستا با بند ۲۵ راهبرد کلان (۹) در سند جامع علمی کشور می‌باشد (پشتیبانی از ارائه مقالات معتبر علمی در عرصه بین‌المللی).

*ب-۲) ماده ۳، بند ۱، تبصره ۱۵: در قالب تفسیر

تاکید بر این تبصره و اختصاص سقف امتیاز برای تشویق همکاری‌های بین‌المللی با استادان در دانشگاه‌های بنام جهان برای افزایش اعتبار فراملی موسسات

۱۰۶ ♦ راهنمای بین‌المللی‌سازی همکاری‌های دانشگاهی

و مراکز آموزشی ایران. در سند نقشه جامع علمی کشور، راهبرد کلان ۹، این مهم در بندهای ۱-۲۵ با جدیت دنبال می‌شود.

(جدول ۴)

بند	موضوع	حداکثر امتیاز در واحد کار یا ترم	حداکثر امتیاز در هر موضوع	حداقل امتیاز در هر دوره
۱	تبصره ۱۵- مقاله مشترک با اعضای هیات علمی مراکز معتبر علمی خارج از کشور تا ۱/۵ برابر امتیاز تعلق می‌گیرد	تا ۷		دانشیاری ۲۵ استادی ۲۰

*ب-۳) ماده ۳، بند ۷، مورد «د»: در قالب تفسیر

تخصیص سقف امتیاز در صورتی که اثر به زبان بین‌المللی باشد.

(جدول ۵)

بند	موضوع	حداکثر امتیاز در واحد کار یا ترم	حداکثر امتیاز در هر موضوع	حداقل امتیاز در هر دوره
۷	د - اثر بدیع و ارزنده هنری و یا ادبی و فلسفه چاپ شده	۱۰	۳۰	

راهنمای بین‌المللی‌سازی همکاری‌های دانشگاهی ✦ ۱۰۷

*ب-۴) ماده ۳، تبصره ۸: در قالب تفسیر

کسب امتیاز تنها منوط به واریز اعتبار پژوهشی به حساب دانشگاه نباشد. جذب اعتبار پژوهشی توسط شخص حقیقی (هیات علمی یا گروه دانشجویان تحت سرپرستی او) یعنی صرفه جویی در پرداخت هزینه زیر اعتبار از محل درآمدهای دانشگاه پرداخت می‌شود. بدیهی است، با صلاح‌دید دانشگاه بخشی از آن اعتبار در گروه پژوهشی مربوطه هزینه خواهد شد.

(جدول ۶)

بند	موضوع	حداکثر امتیاز در واحد کار یا ترم	حداکثر امتیاز در هر موضوع	حداقل امتیاز در هر دوره
۸	ایجاد ظرفیت فعال در جذب اعتبار پژوهشی (گرن‌ت) داخلی یا بین‌المللی (به ازای هر یکصد و پنجاه میلیون ریال گرن‌ت داخلی و یا ۵۰۰۰ دلار گرن‌ت خارجی)	۱		

*ب-۵) ماده ۳، بند ۱۰: در قالب تبصره جدید

جذب دانشجویان خارجی و برقراری ارتباط بین‌المللی در دامنه نشر آثار به زبان‌های رایج خارجی و همکاری‌های علمی فراملی، همسو با سیاست‌های بین‌المللی شدن دانشگاه‌های مادر می‌باشد. بدیهی است که در راهنمایی پایان‌نامه

۱۰۸ ♦ راهنمای بین‌المللی‌سازی همکاری‌های دانشگاهی

به زبان خارجی، یا دانشجویان غیر فارسی زبان به زبان فارسی، استاد علاوه بر راهنمایی/ مشاوره، تصحیح و ویراستاری متن را هم برعهده دارد. بنابراین، نگارش پایان نامه‌ها به زبان‌های رایج دنیا، راه را برای همکاری‌های بین‌المللی علمی مشترک و در نتیجه حضور فعال دانشجویان خارجی هموار می‌سازد.

(جدول ۷)

بند	موضوع	حداکثر امتیاز در واحد کار یا ترم	حداکثر امتیاز در هر موضوع	حداقل امتیاز در هر دوره
۱۰	راهنمایی و مشاوره رساله دکتری تخصصی یا سطح ۴ حوزه (سقف برای پایان نامه‌های کاربردی با ضریب ۱/۵ برابر که در جهت حل مشکلات کشور عمل نموده باشد)	۳-۱۲-۳	۲۵	دانشیاری ۸ استادی ۱۸
	۳-۱۲-۴	۱/۵	۱۸	

*** ماده ۳، بند ۱۰، تبصره ۱: راهنمایی یا مشاوره برای دانشجویان خارجی که به زبان فارسی تسلط ندارند یا برای دانشجویان ایرانی که پایان نامه خود را به زبان خارجی می‌نویسند، سقف با ضریب ۱/۵ برابر در نظر گرفته می‌شود. برای استفاده از راهنما یا مشاور مشترک با اعضای هیت علمی مراکز معتبر خارج از کشور هم سقف با ضریب ۱/۵ برابر در نظر گرفته می‌شود.

** ماده ۳، بند ۱۰، تبصره ۲: پذیرش دانشجوی پسادکترای خارجی یا متقاضی فرصت مطالعاتی ضریب ۱/۵ برابر در نظر گرفته می‌شود.

* (ب-۶) ماده ۳، بند ۱۱: در قالب تبصره جدید

کرسی‌های نظریه پردازی در چهار بخش الف) دستاوردها و نتایج علمی، ب) نقد علمی، پ) نوآوری و ت) نظریه پردازی می‌گنجد که با برطرف شدن موانع زبانی، قابلیت ارائه آن به زبان انگلیسی و دعوت از صاحب نظران خارجی، بُعدی فراملی و بین‌المللی پیدا می‌کند. به علاوه همکاری و همفکری تمامی همکاران در دانشگاه‌های مادر در قالب جلسات ذهن‌انگیزی (brain storming)، راهگشای بسیاری از مشکلات خواهد بود.

** ماده ۳، بند ۱۱، تبصره ۱: در صورت رایحه به زبان‌های خارجی به ویژه زبان بین‌المللی و حضور دانشجویان خارجی یا دعوت از اعضا هیات علمی دانشگاه‌های خارج از کشور، تخصیص سقف امتیاز به این بند تعلق گیرد که اهمیت بین‌المللی شدن دانشگاه‌های ایران به صورتی جدی دنبال شود.

** ماده ۳، بند ۱۱، تبصره ۲: با عنایت به سند چشم‌انداز بیست ساله جمهوری اسلامی ایران و در راستای کارآمدی و بهبود نظام جامع پژوهشی و فناوری بالاخص توسعه بین‌المللی، برگزاری جلسات ذهن‌انگیزی (brain storming) با حضور دانشجویان ایرانی و خارجی، کارمندان و اعضا هیات

۱۱۰ ♦ راهنمای بین‌المللی‌سازی همکاری‌های دانشگاهی

علمی با ارائه گزارش نتایج و راهکارها به مسئولین راهکاری بسیار مناسب خواهد بود.

(جدول ۸)

حداقل امتیاز در هر دوره	حداکثر امتیاز در هر موضوع	حداکثر امتیاز در واحد کار یا ترم	موضوع			بند
		تا ۴	ارپه دستاوردها و پژوهشی برگرفته از کرسی‌های نظریه پردازس در همایش‌ها و میزگردهای مراکز علمی ملی و بین‌المللی	الف	کرسی‌های نظریه‌پردازی	۱۱
		تا ۷	نقد علمی در حوزه‌های علوم بویژه علوم انسانی و معارف اسلامی	ب		
		تا ۷	نوآوری در حوزه‌های علوم بویژه علوم انسانی و معارف اسلامی	پ		
		تا ۱۲	نظریه‌پردازی در حوزه‌های علوم بویژه علوم انسانی و معارف اسلامی	د		

پ) ماده ۴: فعالیتهای علمی – اجرایی

مجموعه‌ای از فعالیتهای عضو هیأت علمی است که مبتنی بر مولفه‌های علم و دانش، پژوهش و فناوری بوده و در راستا تقویت مدیریت‌های اجرایی و توسعه زیرساخت‌ها در حوزه‌های مرتبط می‌باشد.

*پ-۱) ماده ۴، بند ۳: در قالب تبصره جدید

**ماده ۴، بند ۳، تبصره ۱: در صورت ارایه به زبان‌های خارجی به ویژه زبان بین‌المللی، سقف امتیاز به این بند تخصیص یابد.

(جدول ۹)

بند	موضوع	حداکثر امتیاز در واحد کار یا ترم	حداکثر امتیاز در هر موضوع	حداقل امتیاز در هر دوره
۱۱	طراحی و راه اندازی آزمایشگاه‌ها و کارگاه‌های تخصصی، اعم از فنی؛ پژوهشی و هنری حسب اهمیت و تجهیزات موجود و میزان بهره برداری	تا ۱۵	۱۰	

*پ-۲) ماده ۴، بند ۱۱: در قالب تبصره جدید

**ماده ۴، بند ۱۱، تبصره ۱: در صورت تدوین و ارایه درس به زبان‌های خارجی به ویژه زبان بین‌المللی، سقف امتیاز به این بند تخصیص یابد.

(جدول ۱۰)

بند	موضوع	حداکثر امتیاز در واحد کار یا ترم	حداکثر امتیاز در هر موضوع	حداقل امتیاز در هر دوره
۱۱	ایجاد رشته‌های جدید و میان رشته‌ای با رویکرد رفع نیازهای اساسی کشور و کارآفرینی	تا ۱۵	۱۰	

*پ-۳) ماده ۴، بند ۱۳: در قالب تبصره جدید برای تفسیر روشن و شفاف

**ماده ۴، بند ۱۳، تبصره ۱: انتخاب نماینده‌ای از سوی گروه‌ها آموزشی (department representative) برای پیگیری و ایجاد هماهنگی با مسئولین و چهره‌های تأثیرگذار در اثنای امضای تفاهم نامه (MOU) با دانشگاه‌های خارجی در روند بین‌المللی‌سازی بسیار تأثیرگذار است. وی همکاری کامل با گروه تشریفات دانشگاه مبدا در زمان دعوت از مسئولین و محققان دانشگاه خارجی را صورت می‌دهد.

*ماده ۴، بند ۱۳، تبصره ۲: ایجاد ارتباط مستمر و پایدار برای دعوت از چهره‌های تأثیرگذار یا همکاری با مراکز بین‌المللی شاخص در رشته تخصصی موجود و ایراد سخنرانی علمی، امضای تفاهم نامه یا طرح پژوهشی مشترک پس

راهنمای بین‌المللی‌سازی همکاری‌های دانشگاهی ✦ ۱۱۳

از حضور استاد مدعو و یا اعزام عضو هیات علمی به مرکز بین‌المللی شاخص جهت اقدامی مشابه به نمایندگی از سوی دانشگاه

(جدول ۱۱)

بند	موضوع	حداکثر امتیاز در واحد کار یا ترم	حداکثر امتیاز در هر موضوع	حداقل امتیاز در هر دوره
۱۳	طراحی، تدوین و اجرای برنامه‌ها و فعالیت در راستا افزایش کارایی، اثربخشی و نظام پشتیبان آموزش عالی	تا ۵	۱۰	

جمع بندی

این پژوهش پس از مطالعه دقیق جدیدترین اسناد درون سازمانی و اسناد بالادستی [برنامه توسعه جمهوری اسلامی ایران (۱۴۰۰-۱۳۹۶)، برنامه بین‌المللی‌سازی جهانی تحصیلات تکمیلی در ایران ERASMUS+، سند راهبردی دانشگاه‌های فردوسی مشهد، تهران و صنعتی شریف (۹۹-۱۳۹۰) و آیین‌نامه ارتقا در سال ۱۳۹۴]، راهکارهایی را جهت تحقق سند چشم‌انداز دانشگاه‌های ایران در بُعد بین‌المللی شدن، ارائه داد. تبصره یا تفسیرهای این پیشنهاد، با توجه به امکانات موجود در دانشگاه‌ها و خدماتی که تاکنون توسط اعضا هیات علمی انجام گرفته، مطرح شده است زیرا وجود بستر مناسب برای اجرای قوانین در دو حوزه آموزشی و پژوهشی، نخستین گام در عملیاتی‌سازی، ساختن، هدایت و کنترل فرایند توسعه نظام ریزی دانشگاه است. بدیهی است که بهترین راه در کوتاه‌ترین مدت، تنها با همت و عزم همگانی، خودباوری و تلاش اعضا خانواده بزرگ دانشگاه‌ها و همیاری، پشتیبانی و همفکری مسئولین به نتیجه خواهد رسید.

تشکر و تقدیر

از جناب آقای دکتر واحدیان و جناب آقای دکتر قبول، مدیریت محترم دفتر همکاری‌های علمی و بین‌المللی دانشگاه فردوسی مشهد که در کمال سعه صدر، با حسن خلق و فروتنی، از هیچ کمکی در این عرصه بر من دریغ ننمودند، کمال تشکر و قدردانی را دارم.

منابع

آیین‌نامه ارتقای مرتبه اعضا هیئت علمی در بخشنامه شماره ۸۴۹۰/۱۱/۱۰ مورخ ۸/۶/۹۴ به امضای وزیر محترم وزارت علوم، تحقیقات و فناوری، دکتر محمد فرهادی، و مشاور محترم وزیر و مدیر کل دفتر وزارتی و سرپرست مرکز جذب اعضای هیئت علمی وزارت علوم، تحقیقات و فناوری، عبدالحسین فریدون

سند راهبردی دانشگاه تهران (۹۹-۱۳۹۰)

سند راهبردی دانشگاه صنعتی شریف (۹۹-۱۳۹۰)

سند راهبردی دانشگاه فردوسی مشهد (۹۹-۱۳۹۰)

سند نقشه جامع علمی کشور، دبیرخانه شورای عالی انقلاب فرهنگی معاونت علمی و فناوری جمهوری اسلامی ایران، وزارت علوم، تحقیقات و فناوری وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی وزارت آموزش و پرورش، مجلس شورای اسلامی؛ مصوبه شورای عالی انقلاب فرهنگی

"دانشگاه فردوسی مشهد پذیرای بیشترین دانشجوی خارجی در کشور". خبرگزاری ایسنا، <http://isna.ir/fa/news/۹۴۰۵۲۶۱۴۵۰۲> / کد خبر: ۹۴۰۵۲۶۱۴۵۰۲

دوشنبه ۲۶ مرداد ۱۳۹۴ - ۱۰:۴۹

قانون برنامه پنج ساله ششم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران (۱۳۹۶-۱۴۰۰)، مصوب ۱۳۹۵/۱۲/۱۴ مجلس شورای اسلامی. قانون برنامه ششم توسعه مشتمل بر ۴۲۱ ماده و ۴۲۱ تبصره است که در جلسه علنی روز شنبه ۴۱ اسفندماه ۵۹ مجلس شورای اسلامی تصویب و در تاریخ ۲۴ اسفندماه از سوی مجمع تشخیص مصلحت نظام.

قانون برنامه پنجساله ششم توسعه جمهوری اسلامی ایران، پیش‌نویس برای اطلاعات بیشتر مراجعه شود به

وبگاه رسمی مقام معظم رهبری - [http://farsi.khamenei.ir/news-](http://farsi.khamenei.ir/news-content?id=۳۰۱۲۸)

وبگاه رسمی ریاست جمهوری <http://www.president.ir/fa/۸۷۸۷۶>

Ferdowsi University of Mashhad accepts the highest rate of International students: Isna News agency

<http://isna.ir/fa/news/۹۴۰۵۲۶۱۴۵۰۲>, news code: ۹۴۰۵۲۶۱۴۵۰۲

Ferdowsi University of Mashhad: Strategic Plan (۱۳۹۰-

۱۳۹۹)(Sanad-e Rahbordi Daneshgah Ferdowsi)

Islamic Republic of Iran's Strategic F-year Plan (۱۳۹۰-۱۳۹۵)

Islamic Republic of Iran's Strategic Five-year Plan, draft

(۱۳۹۶-۱۴۰۰)

Official website of Islamic Republic of Iran's President

<http://www.president.ir/fa/۸۷۸۷۶>

Official website of Supreme Leader, Ayat –allah- Khameneyi

<http://farsi.khamenei.ir/news-content?id=۳۰۱۲۸>

Promotion rules: document ۱۱/۱۰۸۴۰, date: ۹۴/۶/۱۵. (Ayin name-ye Ertegh Martabe Azaye Heyat Elmi be emzaye zazir oloom)

Totoonchi, M., Yamani, N., Talaghani, F., Changiz, T.,

(۲۰۱۳) The evaluation of in executive activity in the promotion of faculty members: Oloom Pezeshki Iran University. ۷(۱۴), ۲۰-۳۰ (in Persian)

Kazemi, S. H. (۲۰۱۴) The analytical study of position change. The development of teaching in medical science. (in Persian)

پیوست ۱ (قوانین)

قانون برنامه پنج ساله ششم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران (۱۴۰۰-۱۳۹۶)
بخش ۴- محیط کسب و کار

ماده ۲۲- الف- دولت مکلف است با اقدام قانونی در جهت اصلاح قوانین، مقررات و رویه‌ها، محیط کسب و کار را به گونه‌ای امن، سالم، سهل و شفاف سازد تا در پایان سال چهارم اجرای قانون برنامه، رتبه ایران در دو شاخص رقابت پذیری بین‌المللی و شاخص‌های بین‌المللی حقوق مالکیت در میان کشورهای منطقه سند چشم‌انداز به رتبه سوم ارتقاء یابد و هر سال بیست درصد ۲۰٪ از این هدف محقق شود. در شاخص کسب و کار هر سال ده رتبه ارتقاء یافته و به کمتر از هفتاد در پایان اجرای قانون برنامه برسد. وزیر امور اقتصادی و دارایی مکلف است در پایان شهریور و اسفندماه هر سال، گزارش میزان تحقق حکم این بند را همراه مستندات به مجلس شورای اسلامی ارائه نماید.

بخش ۱۲- آموزش عمومی، آموزش عالی و علم و فناوری

ماده ۶۴

به منظور تحقق اقتصاد دانش بنیان، افزایش بهره‌وری، تنظیم رابطه متقابل تحصیل و اشتغال، گسترش همکاری و تعاملات فعال بین‌المللی و افزایش نقش مردم در مدیریت علمی و فناوری کشور:

ج- دستگاه‌های اجرایی موضوع این قانون برای گسترش بهره‌وری دانش بنیان و ارتقای سطح فناوری در شرکت‌های ایرانی تمهیدات لازم را جهت تسهیل مشارکت شرکت‌های دانش بنیان و فناور و فعالان اقتصادی کشور در زنجیره تولید «بین‌المللی فراهم آورند. سازمان مکلف است طرح «ارتقای مشارکت فعالان اقتصادی در زنجیره تولید بین‌المللی» را مطابق قانون بودجه سنواتی و قوانین موضوعه حداکثر تا پایان سال اول اجرای قانون برنامه تدوین و پس از تصویب هیأت وزیران، عملیاتی نماید.

د- به دانشگاه پیام نور اجازه داده می‌شود با همکاری دانشگاه‌های معتبر بین‌المللی و دانشگاه‌های داخلی نسبت به ایجاد قطب (هاب) بین‌المللی جهت ارائه آموزش‌های مجازی (الکترونیکی)، نیمه حضوری، باز و از راه دور اقدام نماید.

ماده ۶۶

دولت موظف است به منظور حضور موثر نظام آموزش عالی کشور در تولید، توسعه و نشر علم و فناوری و تربیت دانشجو در سطح بین‌المللی و برقراری توازن و ارتقای کیفیت آموزش عالی و پژوهش و فناوری، در طول برنامه جداول شماره (۱۱) و (۱۲) و (۱۳) را اجرائی نمایند.

۱۲۰ ♦ راهنمای بین‌المللی‌سازی همکاری‌های دانشگاهی

جدول ۱۱

۱۴۰۰	۱۳۹۹	۱۳۹۸	۱۳۹۷	۱۳۹۶	واحد	عنوان
۱/۸	۱/۵	۱/۲	۱	۰/۸	درصد	سهم دانشجویان خارجی

جدول ۱۲

۱۴۰۰	۱۳۹۹	۱۳۹۸	۱۳۹۷	۱۳۹۶	واحد	عنوان
۱۰	۹	۸	۷	۶	عدد	تعداد دانشگاه‌های در زمره صد دانشگاه برتر آسیا
۱۶	۱۳	۱۰	۸	۶	عدد	تعداد شعب خارجی دانشگاه‌های کشور

جدول ۱۳

عنوان	واحد	۱۳۹۶	۱۳۹۷	۱۳۹۸	۱۳۹۹	۱۴۰۰
تعداد اختراعات و ابداعات ثبت شده در سال در مراجع بین‌المللی	تعداد	۳۴	۳۹	۴۳	۴۷	۵۰
سرانه سالانه مقالات SCOPUS به تعداد اعضای هیأت علمی تمام وقت	نفر/مقاله	۶۴/۰	۷۲/۰	۷۹/۰	۸۵/۰	۹۵/۰
درصد تعداد مقالات مشترک با محققان خارجی از کل	درصد	۲۵	۲۷	۳۰	۳۳	۳۵
تعداد پژوهشگران به یک میلیون نفر جمعیت	نفر	۱۹۱۰	۲۰۹۲	۲۲۹۰	۲۵۱۰	۲۶۰۰
تعداد مقالات نمایه شده در پایگاه استنادی جهان اسلام ISC	به میزان دو برابر وضع فعلی در پایین برنامه					
تعداد نشریات ایرانی نمایه شده در پایگاه بین‌المللی علم و دارای ضریب تأثیر	۵۴	۵۰	۵۵	۶۰	۶۵	۷۰

حمایت و تقویت پژوهش و فناوری، ایجاد نظام ملی نوآوری و تقویت

زیرساخت‌ها و نظامات پشتیبان پژوهش و فناوری

بخش ۱۷- فرهنگ، هنر و ورزش

ماده ۹۲-

به منظور ارتقاء، تعالی، مقاوم سازی فرهنگی، بسترسازی فرهنگی و دستیابی به سیاست ابلاغی برنامه و اهداف سند چشم- انداز نظام و اجرای سند مهندسی فرهنگی مبنی بر تحقق توسعه متناسب با مقتضیات فرهنگی و متکی بر حفظ و

ارتقای ارزشهای اسلامی، انقلابی و ملی و مردم‌سالاری دینی، اصول و فضائل اخلاقی و کرامت و حقوق انسانی، هویت و انسجام ملی و ایفای نقش کارآمد، اثربخش و متعالی نهادها و تشکل‌های مردمی در این عرصه و همچنین حمایت از تولیدات و محصولات فرهنگی، مذهبی و هنری فاخر، صنایع دستی و میراث فرهنگی ملموس و ناملموس و تقویت ظرفیت آن در تعاملات بین‌المللی و نیز ارتقای جایگاه و منزلت سرمایه انسانی در عرصه‌های فرهنگی و «نیروهای مؤمن به انقلاب اسلامی» اجتماعی و اصحاب فرهنگ، نخبگان و پیشکسوتان فرهنگ و هنر کشور و احیای موقوفات و پاسداشت منزلت امامزادگان و تقویت و توسعه نهادهای فرهنگی-مذهبی در طول سال‌های اجرای برنامه:

چ- دولت مکلف است به منظور حمایت از حقوق پدیدآورندگان آثار فرهنگی، هنری و امنیت شغلی اصحاب فرهنگ و هنر و مطبوعات و قلم، صداوسیما و رسانه، بسترسازی برای حضور بین‌المللی در عرصه‌های فرهنگی، هنری و تنظیم مناسبات و روابط میان اشخاص حقیقی و حقوقی مرتبط با امور فرهنگی و هنری اقدامهای ذیل را به عمل آورد:

- ۱- تمهیدات قانونی لازم جهت امنیت شغلی اصحاب فرهنگ و هنر و مطبوعات و قلم، صداوسیما و رسانه و استقرار نظام صنفی بخش فرهنگ
- ۲- بازنگری و اصلاح قوانین مطبوعات و تبلیغات نظام جامع حقوقی مطبوعات و رسانه‌ها و تبلیغات جهت طی مراحل قانونی

پیوست ۲ (قوانین)

سند نقشه جامع علمی کشور

راهبرد کلان ۹

تعامل فعال و اثرگذار در حوزه علم و فناوری با کشورهای دیگر به ویژه

کشورهای منطقه و جهان اسلام

راهبردهای ملی

۱. توسعه زبان فارسی به عنوان یکی از زبانهای علمی در سطح جهان
۲. توسعه و تقویت شبکه های مناسبات ملی و فراملی دانشمندان، پژوهشگران و همکاری بین‌المللی با اولویت کشورهای اسلامی و کشورهای فارسی زبان
۳. اصلاح سازوکارها و قوانین استخدام، ارتقای محققان و تخصیص مشوقها، راتبه های (بورسهای) تحصیلی، فرصتهای مطالعاتی و پژوهانه‌ها برای افزایش همکاریهای بین‌المللی محققان
۴. همکاری فعال با جهان اسلام و ایفای نقش پیشگامی برای تولید معرفت علمی مورد نیاز تمدن نوین اسلامی
۵. برنامه ریزی به منظور کسب رتبه اول علم و فناوری در منطقه و جهان اسلام.

اقدامات ملی

۱. افزایش پذیرش دانشجویان خارجی به منظور گسترش زبان فارسی و بسترسازی مرجعیت علمی کشور با اولویت کشورهای اسلامی و همسایه
۲. تقویت جریان معادلسازی برای واژه‌های علمی بیگانه در تمام رشته‌ها و تأکید بر نگارش مقالات علمی تخصصی به زبان روان فارسی
۳. توسعه و ابداع روشهای سهل و سریع فارسی‌آموزی
۴. حمایت از تأسیس رشته زبان فارسی در دانشگاههای مختلف جهان
۵. اصلاح و تحول در روشهای آموزش زبان به ویژه زبان عربی و انگلیسی در مقاطع آموزش عمومی
۶. ایجاد و توسعه نمایندگیهای علمی و فناوری در سفارتخانه‌های جمهوری اسلامی ایران در حوزه‌های اولویت دار به منظور انتقال دستاوردها و تجارب جهانی در فناوریهای پیشرفته و صادرات دستاوردهای جمهوری اسلامی ایران در عرصه فناوری به سایر کشورها
۷. همکاری بین‌المللی با اولویت کشورهای جهان اسلام با توجه به مزیت‌های نسبی و منابع هر کشور (همکاری منطقه‌ای)
۸. ایجاد شبکه‌های پژوهشی در داخل و خارج از کشور برای انتشار و تبادل دانش و فناوری متناسب با اولویت‌های ملی و بهره‌گیری از فرصتهای جهانی
۹. ایجاد پژوهشگاههای بین‌المللی فراملی به منظور توسعه همکاری‌های بین‌المللی به ویژه با کشورهای جهان اسلام

۱۰. تأکید بر برگزاری سمینارهای منطقه‌ای و بین‌المللی و ترجمه آثار ایرانی-اسلامی به زبانهای مختلف منطقه و جهان
۱۱. تقویت جریان اطلاعات مفید در حوزه علم و فناوری و توسعه فعالیتهای انجمنهای علمی و نهادهای پژوهشی کشور در سطح بین‌المللی با اولویت کشورهای جهان اسلام
۱۲. ساماندهی تعامل و ارتباطات بین‌المللی در حوزه علم و فناوری میان سازمانها، مجامع، دانشمندان و متخصصان و افزایش برگزاری نشستهای علمی مشترک
۱۳. حمایت از طرحهای پژوهشی و فناوری بین‌المللی با سرمایه‌گذاری مشترک و تسهیل همکاری‌ها با مؤسسات فناوری خارجی و گسترش تعاملات فناورانه با کشورهای دارای فناوری پیشرفته با روشهایی مانند مشارکت در کنسرسیومها با رعایت سیاستهای نظام
۱۴. فراهم آوردن بستر مشارکت دانشمندان ایرانی در مجامع و مراکز برتر جهان و بهره‌گیری از دانشمندان شناخته‌شده جهانی در ایران برای تبادل آرا و نظریات و معرفی پدیده‌های نو علمی با اولویت کشورهای جهان اسلام
۱۵. تبدیل پدیده خروج نخبگان به فرصتی برای گسترش نگرش و منطق انقلاب اسلامی به سراسر جهان
۱۶. ایجاد سازوکارهای حمایتی، اعطای بورسهای تحصیلی، فرصتهای مطالعاتی و پژوهانه برای افزایش همکاریهای بین‌المللی دانشگاهها و حضور آنها در مجامع و شبکه‌های علمی-بین‌المللی

۱۷. تقویت و توسعه نظام مند همکاری دانشگاه‌های کشورهای با دانشگاه‌های بزرگ و معتبر جهانی، به ویژه با دانشگاه‌های جهان اسلام با اولویت دوره‌های تحصیلات تکمیلی و یا انجام پژوهش‌های مشترک
۱۸. اصلاح قوانین و مقررات مربوط به انتقال فناوری به کشور و ایجاد و توسعه نهادهای انتقال و بومی‌سازی فناوری از خارج به داخل و بالعکس
۱۹. حمایت از مطالعات لازم برای شناسایی، نحوه توانمندسازی و نیازهای علمی و پژوهشی جهان اسلام و کشورهای منطقه
۲۰. ترجمه منابع علمی ایرانی-اسلامی و ارسال کتب فارسی مرجع حاوی تولیدات و نظرات علمی دانشمندان کشور به مراکز و کتابخانه‌های معتبر جهان

راهنمای بین‌المللی‌سازی همکاری‌های دانشگاهی ✦ ۱۲۷

رتبه	اهداف کلان	راهبردها کلان	راهبردهای عملیاتی	برنامه های عملیاتی	متولی برنامه عملیاتی	
۵۷۵	۸،۲،۳،۱۱	بسترسازی برای افزایش تولیدات علمی دانشگاه	اصلاح و بهبود شیوه های تشویق و ترغیب از تولیدات علمی	تسهیل در فرآیند چاپ کتب اعضای هیأت علمی در دانشگاه	معاونت پژوهش و فناوری	
۵۵۸				اصلاح و بهبود سیاست های تشویقی به منظور افزایش کمی و کیفی تولیدات علمی	معاونت پژوهش و فناوری	
۵۵۹			هدایت پایان نامه‌ها و رساله های دانشجویی به سمت تولیدات علمی	شناسایی و تعیین محورهای پژوهشی پایان نامه‌ها و رساله های دانشجویی مبتنی بر نیاز جامعه و نمایه‌های معتبر	معاونت پژوهش و فناوری	
۶۶۰			حمایت و تشویق دانشجویان به انجام پایان نامه های مورد نیاز جامعه و ارائه در نمایه های معتبر	معاونت پژوهش و فناوری		
			توسعه دوره های تحصیلات تکمیلی پژوهش محور	معاونت پژوهش و فناوری		
۶۶۱			۶۶۲	توسعه و انتشار نشریه های علمی دارای	برنامه ریزی برای توسعه نشریه های علمی دارای نمایه معتبر	معاونت پژوهش و فناوری

۱۲۸ ✦ راهنمای بین‌المللی‌سازی همکاری‌های دانشگاهی

معاونت پژوهش و فناوری	راه اندازی و انتشار نشریه های علمی دارای نمایه معتبر	نمایه معتبر			۶۶۳
معاونت پژوهش و فناوری	شناسایی مراکز معتبر داخلی و خارجی و ایجاد همکاری های پژوهشی مناسب با آن ها	ارتقاء همکاریهای علمی با دانشگاهها و مراکز پژوهشی در سطح ملی و بین المللی			۶۶۴
معاونت پژوهش و فناوری	ایجاد ساز و کارهای حمایت از فعالیت های علمی پژوهشی مشترک با دانشگاهها و مراکز پژوهشی معتبر- داخلی و خارجی				۶۶۵
معاونت طرح و برنامه	طراحی نظام پایش مستمر محیط رقابتی	طراحی نظام پایش مستمر محیط رقابتی دانشگاه و تحلیل انتظارات ذینفعان دربخش های مرتبط	استقرار نظام "هوشمندی رقابتی" دانشگاه	۵،۲،۳،۱	۶۶۶
معاونت طرح و برنامه	پایش مستمر محیط رقابتی به منظور روزآمد نمودن SWOT	۶۶۷			
معاونت طرح و برنامه	ایجاد سازوکار اطلاع رسانی خروجی نظام هوشمندی رقابتی و درخواست بهبود در برنامه‌ها از واحدهای ذی ربط	۶۶۸			
معاونت طرح و برنامه	پیگیری و رایزنی در جهت حل مشکلات پیش رو (تأمین منابع مورد نیاز) واحدهای ذی ربط جهت بهبود در برنامه‌ها	۶۶۹			
معاونت پژوهش و فناوری	بهبود و ارتقاء سازوکار اطلاع رسانی مستمر و به موقع همایش های علمی معتبر بین المللی	بسترسازی به منظور افزایش حضور اعضای هیأت علمی و دانشجویان	بهبود ترسعه همکاریهای تعاملات بین		۷۷۰

راهنمای بین‌المللی سازی همکاری‌های دانشگاهی ♦ ۱۲۹

معاونت پژوهش و فناوری	پشتیبانی و حمایت (مالی و غیرمالی) از تقاضیان حضور (اعضای هیأت علمی و دانشجویان) در همایش‌های علمی معتبر بین‌المللی	در همایش‌های علمی معتبر بین‌المللی	۲۸۰۲	۷۷۱	
معاونت پژوهش و فناوری	برگزاری همایش‌ها و دوره‌های پژوهشی مشترک با دانشگاه‌ها و مراکز پژوهشی بین‌المللی	برگزاری دوره‌ها و همایش‌های مشترک با دانشگاه‌ها و مراکز علمی معتبر بین‌المللی		۷۷۲	
معاونت آموزشی و تحصیلات تکمیلی	برگزاری دوره‌های آموزشی مشترک با دانشگاه‌ها و مراکز آموزشی بین‌المللی			۷۳۷	
مدیریت همکاری‌های علمی و بین‌المللی	تسهیل روند دعوت به همکاری از اساتید، پژوهشگران و خبرگان دانشگاه‌ها و مراکز علمی معتبر بین‌المللی			۷۷۴	
معاونت پژوهش و فناوری	تهیه امکانات و تسهیلات لازم برای جذب متقاضیان فرصت‌های مطالعاتی در دانشگاه			افزایش جذب متقاضیان فرصت‌های مطالعاتی از سایر کشورها	۷۷۵
معاونت پژوهش و فناوری	کارآمد نمودن سازوکار جذب متقاضیان فرصت‌های مطالعاتی در دانشگاه			کارآمد نمودن ساز و کار جذب دانشجویان خارجی در واحد بین‌الملل	۷۷۶
حوزه ریاست واحد بین‌الملل	کارآمد نمودن ساز و کار جذب دانشجویان خارجی در واحد بین‌الملل				۷۷۷
معاونت پژوهش و فناوری	برنامه ریزی و راه اندازی شعبه‌های دانشگاه در خارج از کشور				ایجاد شعبه بین‌المللی در کشورهای همجوار و مناطق

۱۳۰ ♦ راهنمای بین‌المللی‌سازی همکاری‌های دانشگاهی

معاونت آموزشی و تحصیلات تکمیلی	برنامه ریزی و راه اندازی شعبه های دانشگاه در داخل کشور	مناسب در داخل کشور				۷۷۹	
معاونت پژوهش و فناوری	گسترش حوزه نقد در دایره علوم انسانی متناسب با نیازهای واقعی و بومی جامعه	ارتقاء جایگاه علمی و ارزشی علوم انسانی	توسعه علوم انسانی مبتنی بر مبانی و ارزش های اسلامی ایرانی	۲۲،۱		۸۸۶	
معاونت آموزشی و تحصیلات تکمیلی	ارتقاء محتوای رشته های علوم انسانی متناسب با مبانی فلسفی و ارزش های اسلامی ایرانی					۸۸۷	
معاونت- پژوهش و فناوری	ایجاد سازوکار مناسب تعامل علمی دانشگاه با حوزه های علمیه					۸۸۸	
معاونت پژوهش و فناوری	ایجاد کرسی های نظریه پردازی در علوم انسانی					۸۸۹	
معاونت آموزشی و تحصیلات تکمیلی	استفاده از توانمندیهای رشته های علوم انسانی به طور مؤثر و هدفمند					۹۹۰	
معاونت آموزشی و تحصیلات تکمیلی	شناسایی حوزه های بین رشته ای و ایجاد رشته های جدید علوم انسانی					تنوع بخشیدن به رشته های علوم انسانی	۹۹۱
معاونت آموزشی و تحصیلات تکمیلی	بازنگری در رشته های موجود علوم انسانی و محتوای درسی آن ها						۹۹۲

راهنمای بین‌المللی‌سازی همکاری‌های دانشگاهی ✦ ۱۳۱

معاونت طرح و برنامه	بررسی، بازنگری و اصلاح آیین‌نامه‌های داخلی دانشگاه	اصلاح و بهبود آیین‌نامه‌ها	دانشگاه وزارتخانه وزارتخانه وزارتخانه وزارتخانه	۵۵	۱۱۱ ۱
معاونت طرح و برنامه	بررسی، پیشنهاد و تصویب آیین‌نامه‌های داخلی مورد نیاز و جدید دانشگاه	ودستورالعمل‌های اداری داخلی			۱۱۱ ۲

۲۱. بهره‌گیری از فرصت‌های جهانی و توانمندی‌های ملی برای توسعه و تعالی حوزه علوم انسانی و اجتماعی براساس مبانی بینشی و ارزشی اسلام
۲۲. مشارکت فعال در تنظیم معیارها و اهداف نظام اعتبارسنجی و رتبه‌بندی مراکز آموزش عالی در منطقه و جهان اسلام
۲۳. تقویت و توسعه همکاری الهام بخش و اثرگذار با دانشگاه‌های کشورهای جهان اسلام و بهره‌برداری از ظرفیت دانشگاه‌های کشورهای پیشرو در علم و فناوری از طریق تبادل استاد و دانشجو و اجرای دوره‌های آموزشی مشترک در رشته‌های اولویت دار
۲۴. جلب مشارکت مؤثر متخصصان و پژوهشگران ایرانی و غیرایرانی مقیم خارج از کشور
۲۵. حمایت از ارائه مقالات معتبر علمی در عرصه بین‌المللی و ثبت اختراعات و اکتشافات

۱۳۲ ✦ راهنمای بین‌المللی‌سازی همکاری‌های دانشگاهی

پیوست ۳ (سند راهبردی دانشگاه فردوسی مشهد)

✦ سند راهبردی دانشگاه فردوسی مشهد (۹۹-۱۳۹۰)

اهداف کلان

۷- مدیریت مؤثر منابع، جذب منابع مالی متنوع و پایدار و گسترش زمینه‌های استقلال مالی.

۸- گسترش و تعمیق تعاملات سازنده و هم‌افزا با مراکز علمی، فرهنگی، اجتماعی و اقتصادی در سطح ملی و بین‌المللی.

مصادیق: الف) تلفیق ۱، ۲، ۳ و ۸ در بسترسازی برای افزایش تولیدات علمی دانشگاه در ارتقاء همکاری‌های علمی با دانشگاه‌ها و مراکز پژوهشی در سطح ملی و بین‌المللی؛ ب) تلفیق ۱، ۲، ۳ و ۵ در ارتقاء جایگاه رقابتی دانشگاه در رتبه‌بندی‌های ملی و بین‌المللی؛ پ) تلفیق ۲ و ۸ در بهبود و توسعه همکاری‌ها و تعاملات بین‌المللی دانشگاه؛ ت) تلفیق ۲ و ۱ در توسعه علوم انسانی مبتنی بر مبانی و ارزش‌های اسلامی ایرانی